

Mossèn Climent, el nostre poeta | Mn. Jesús Huguet.....

Aquest 31 d'octubre, Mn. Climent Forner i Escobet, conegut de tots els lectors del FULL per la seva deliciosa contraportada mensual *A la vora del foc*, ha coronat els seus vuitanta anys amb la publicació de la seva *Poesia completa*. En realitat serà una antologia de la seva vastíssima producció poètica. Des d'ara us en recomano l'adquisició. No tingueu por, mossèn Climent és d'aquells poetes de categoria que s'entenen. Amb els seus poemes riureu, plorareu, us commoureu, però sobretot gaudireu.

Sí, Climent Forner és un gran poeta, un poeta amb majúscules. Segons el professor de la Universitat de Girona, Joan Ferrer, el més gran poeta vivent de Catalunya. Jo diria que, almenys, és el poeta vivent amb més domini del lèxic, del vers i de la forma. N'hi hauria prou per a acreditar-ho amb les seves dues magnífiques traduccions o actualitzacions de Guillem de Berguedà i d'Ausiàs Marc amb el ritme i la rima de l'original, que són una exhibició de virtuosisme i de bon gust.

Formació

Sóc amic i admirador de mossèn Climent des dels primers anys del Seminari i he rebut d'ell una infinitat d'atencions immerescudes, com la d'haver-me obsequiat amb totes i cada una de les seves publicacions i amb el preciós pròleg del meu llibre *Xàldigues*. Per això, quan el FULL em va demanar aquesta semblança, vaig pensar que no m'hi podia pas negar, tot i reconèixer que d'altres l'haurien feta millor.

Vinc d'ajudar a ben morir la tarda

Vinc d'ajudar a ben morir la tarda
des del planell d'alzines que s'aixeca
no gaire lluny de casa com un temple.
Ha combregat el sol amb fe d'aurora
i se m'adorm als braços fatigada
tot murmurant antífones i salms.
Repica la campana del silenci
a lleus piulets d'ocells. A poc a poc,
la nit que inunda boscos i conreus
va penetrant-me. Tanco el breviari
i els ulls se'm van negant de plors, d'estrelles...

Avui fa els anys que va morir la mare.

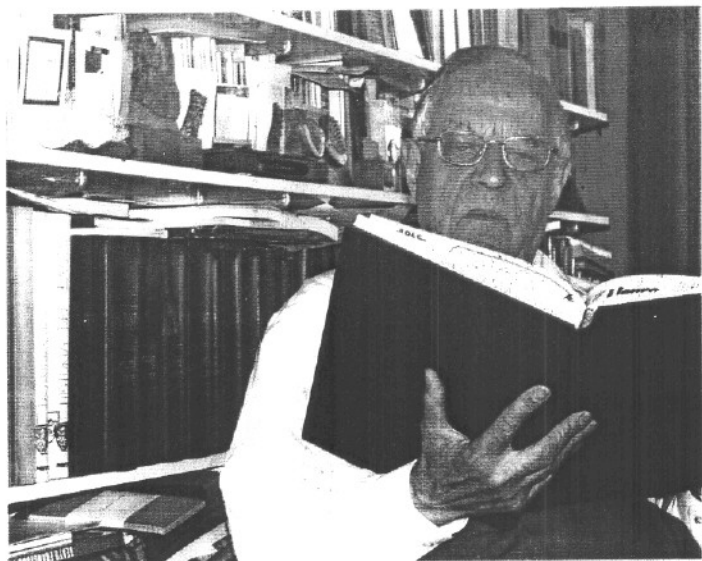
He estat a punt d'encapçalar-la amb el títol *Llir entre cards*, manllevat del seu llibre sobre Ausiàs Marc. En efecte, quan penso en la penúria d'aquells temps de formació, encara ara no m'explico com del Seminari de Solsona en van poder sortir tres grans poetes: a més de Mn. Josep Serra Janer, que mereixeria capítol a part, Mn. Climent Forner i el seu company de curs inseparable, Mn. Jordi Mas Antó, a qui dedicaria la seva *Carta a l'amic canonge*, i encara un savi com una catedral, el seu també company de curs Mn. Josep Perarnau Espelt, que fa tot just unes setmanes presentava a l'Institut d'Estudis Catalans un dels més grans monuments de la cultura catalana, l'anuari Arxiu de *Textos catalans Antics*.

Recordo que, quan anàvem a classe de literatura amb Mn. Antoni Palou, en què semblava que féssim un concurs de metàfores, mossèn Climent ens enlluernava a tots. A les vetllades, juntament amb Mn. Jordi Mas, ens delectava sovint amb els seus poemes calents encara del forn. Tot i ser bàsicament autodidacte, va comptar amb el suport del Dr. Pont i Gol, després arquebisbe de Tarragona, i de Mn. Josep Armengou i va poder contactar amb grans poetes barcelonins com Octavi Saltor, Josep M. López Picó, Marià Manent, Salvador Espriu.

Producció

No sabia quins llibres o poemes aconsellar-vos, perquè en qualsevol hi podeu trobar veritables perles. Uns sobresurten per l'enginy i l'humor, com *Arondeta* o *Liridunvau, liridonvon*, altres per l'elevació contemplativa, com *A sou d'amor* o *Amb peus lleugers com els dels cervols*, altres per la profunditat religiosa, com *L'ull de Taüll*, altres per la seva humanitat, com *Carrer Major, 20*, altres, en fi, pel seu caràcter popular, que no vol dir de cap manera vulgar, com el recull de goigs i d'auques populars *De cim a cim*. A mi, personalment, em té captivat *Carrer Major, 20*. La primera poesia religiosa, a causa segurament de l'educació espiritualista del Seminari, era potser una mica desencarnada, però amb el pas del temps adquireix una gran profunditat humana. La pega de mossèn Climent, que l'ha portat, per part de la crítica literària anomenada progressista, a un oblit i preterició tan injustos com incomprensibles, és la de ser un poeta creient, més que no pas religiós, que escriu sempre des de la fe.

Però Climent Forner no solament ha escrit poesia, ha escrit també llibres preciosos en prosa. Entre aquests

destaca sens dubte *Un llarg hivern a Castellar de n'Hug*, un dietari dels tres anys que va passar-hi de rector. Estaria plenament d'acord amb Joan Ferrer quan diu que és «una obra mestra de la literatura catalana contemporània redactada amb una sinceritat punyent i una prosa bellíssima», comparable al *Diari d'un rector rural* de Bernanos i fins superior per la seva autenticitat, perquè, com diu ell mateix en el pròleg, «la veritat hi és nua, en carn viva, gens fictícia o imaginada». És una pena que no hagi cridat l'atenció d'algun dels nostres cineastes, perquè és l'evocació insuperable d'una de les èpoques més interessants de la postguerra.

Treballador infatigable

No voldria acabar sense fer constar que, a part de tota aquesta obra literària que l'honora, Mn. Climent Forner ha estat un gran treballador que ha desplegat una labor incommensurable, sovint de manera gratuïta i anònima, sigui de director de «L'Infantil», del FULL, de «Solc», com a prologuista, redactor de documents, autor de versos de circumstància (mai banals)... No sé que mai hagi tancat les portes a ningú. Recordo que més d'una vegada, d'estudiant, li havia demanat que m'acabés de lligar els consonants d'una estampa de primera comunió i no fa gaire li vaig fer arribar els goigs d'un bon home, que no se'n sortia, i que amb quatre pinzellades va deixar transfigurats. Però no oblideu que mentrestant mossèn Climent va ser vicari de Bellpuig i de Tàrraga, rector de Castellar de n'Hug, arxiprest de Navàs i, que sigui per molts anys, rector de Viver de Serrateix, Serrateix i Sant Joan de Mondarn.

Per molts anys, mossèn Climent! I gràcies per tanta bondat i bellesa com ens has dispensat.

Autoretrat

Pel noi de la Lola
de ca la Guillema
tothom em coneix
(com la meva mare
no hi havia noia
tan bona i tan bella
al vell Berguedà).

Oh, com em feria
la gent quan em deia
el vetes-i-fils!
Jo portava calces
de dril i camises
del temps avial.

Desvagat el pare,
la mare darrere
del taulell antic
venia tristesa
i trossos de randa
i mitjons i mitges
i botons de fusta
a ral la dotzena
i botons de nacre
a ral el parell.

I jo que creixia
salvatge com una
mata de coscoll!
En lloc d'anar a estudi,
tant jugava amb nenes
en fosques entrades
com fumava amb pipa
per deserts ravals.

La guerra, la guerra
que avortà tants monstres,
m'avortava a mi:
nou anys, i amb el rostre
orbat de somriure,
amb els ulls glaçats.

Qui, de cop, occia
aquella oreneta
dins el niu tendríssim
de la meva mà?